

Stroopfabriek Guill. Henquet te Eijsden

- Een historisch overzicht -

Geschiedenis van de fabriek

De stroopfabriek Guill. Henquet in Eijsden (Zuid-Limburg) kent haar oorsprong aan het einde van de 19e eeuw. In 1899 vroeg fruithandelaar P.H. Mulder samen met compagnon Van der Leur vergunning aan in Eijsden om stroop te produceren. Zij beschikten over drie kookketels die met stoom werden verhit – voor zover bekend de eerste stroopstokerij in de regio die op stoomkracht werkte. Het persen van de suikerbieten en vruchten gebeurde met drie hydraulische persen. Deze kleine stoomstroopstokerij van Mulder vormde de basis van wat later de fabriek van Henquet zou worden.

In 1906 werd het bedrijf om onbekende reden verkocht aan Wilhelmus Johannes Josephus ("Guillaume") Henquet, op dat moment 26 jaar oud. Hiermee begon de familie Henquet aan een lange periode van stroopfabricage in Eijsden. Guillaume Henquet zette de productie voort onder de naam Siroopfabriek G. Henquet (in later jaren officieel G. Henquet B.V.) aan de Prins Hendrikstraat, nabij het station. In de beginjaren (circa 1907-1909) produceerde Henquet ongeveer 55.000 kg stroop per jaar, waarbij de verkoopprijs rond 19 à 27 cent per kilo lag. Dankzij enkele modernisering – waaronder uitbreidingen van het aantal kookketels en verbeterde persen – steeg de jaarlijkse productie tot circa 70.000 kg in 1912. Een belangrijke modernisering was de vervanging van de stoommachine door een elektromotor in 1923, wat het productieproces efficiënter maakte.

De stroopfabriek kende haar bloeiperiode in de jaren 1950 en 1960. De vraag naar Limburgse appelstroop was in die naoorlogse decennia aanzienlijk, en Henquet draaide goede omzetten. Het bleef een familiebedrijf; meerdere leden van de familie Henquet werkten in de fabriek, wat hun bijnaam “d’r Gieljom van gesjroppes” opleverde in het

lokale dialect. Rond 1973 werd het bedrijf formeel als besloten vennootschap geregistreerd onder de naam Guill. Henquet B.V. in het handelsregister van Maastricht – een teken van verdere professionalisering.

Tegen de jaren 1970-1980 nam echter de concurrentie op de stroopmarkt toe. Grotere stroopfabrieken investeerden in vergaande automatisering en de voedselwetgeving stelde strengere eisen aan hygiëne en productie. Om concurrerend te blijven waren forse investeringen nodig, maar Henquet – inmiddels een kleine traditionele fabriek – kon die niet meer opbrengen. Bovendien speelde het opvolgingsprobleem: de volgende generatie ontbrak om het familiebedrijf voort te zetten. Uiteindelijk viel in 1986 definitief het doek voor Siroopfabriek Guillaume Henquet, precies 80 jaar na de start van Guillaume's stroopmakerij. De receptuur en klantenkring werden overgenomen door concurrent Sicof in Beek. Via een fusie van Sicof met Timson (uit Beesel) leefde het merk Henquet voort in de nieuwe stroopfirma Frumarco B.V. te Beesel (opgericht 1993).

- | 1899 | Fruithandelaar P.H. Mulder start kleine stoomstroopstokerij in Eijsden. |
- | 1906 | Overname door Guillaume Henquet; oprichting Siroopfabriek G. Henquet. |
- | 1923 | Vervanging stoommachine door elektromotor. |
- | 1950-60 | Hoogconjunctuur: uitbreiding productie en afzet. |
- | 1973 | Inschrijving van Guill. Henquet als B.V. |
- | 1986 | Sluiting van de fabriek; overname receptuur door Sicof (later Frumarco). |

Producten en productieproces

Guill. Henquet specialiseerde zich in het maken van rinse appelstroop, een traditionele Limburgse stroopsoort met een frizure smaak. Rinse appelstroop ontstaat door ingekookt sap van appels te mengen met dat van suikerbieten. In de vroege 20e eeuw gebeurde het stroopstoken nog ambachtelijk: het fruit (voornamelijk appels, soms aangevuld met peren) en de bieten werden eerst fijngeperst, het sap werd vervolgens urenlang ingekookt in grote koperen ketels tot de stroop de gewenste dikte bereikte. Dit proces vergde vakmanschap en ervaring; stroop stoken gold dan ook als een typisch ambacht in Zuid-Limburg.

De kwaliteit van Henquet's stroop stond lokaal hoog aangeschreven. Het recept kon per jaar iets variëren, afhankelijk van de fruitoogst. Later werd de receptuur gestandaardiseerd, maar men bleef de oorspronkelijke familieformule trouw. Het eindproduct, Henquet Rinse Appelstroop, kenmerkte zich door een rijk fruitgehalte en een kenmerkende zoetzure smaak.

Verkoop gebeurde aanvankelijk aan huis en via lokale winkels. De stroop werd geleverd in zware ijzeren blikken van 5 kg en later in kleinere verpakkingen. In de jaren 1970 schakelde men over op kartonnen potten met plastic deksel. Henquet stroop werd vooral in Zuid-Limburg verkocht en genoot daar een trouwe klantenkring. De naam Henquet werd lokaal gezien als kwaliteitsmerk, ook al bereikte het nooit landelijke bekendheid.

Economisch en cultureel belang

De fabriek droeg bij aan de lokale economie en bood werk aan dorpsbewoners. Fruittelers leverden hun overschotten aan Henquet, waardoor verspilling werd voorkomen. De stroopfabriek maakte deel uit van het dorpsleven: de geur van kokende stroop hing in het seizoen boven Eijsden. De fabriek symboliseerde het ambachtelijke karakter van de streek.

Cultureel was de fabriek diep verankerd in Eijsden. De bijnaam "'t sjroepes" verwees naar de fabriek zelf. Stroop was niet alleen een product, maar ook een symbool van

regionale trots. In lokale gerechten, zoals vlaaien en stoofgerechten, speelde appelstroop een rol. Guillaume Henquet was bovendien actief in de gemeenschap, onder meer als voorzitter van de woningvereniging Eijsden. De sluiting in 1986 betekende daarom meer dan het einde van een bedrijf: het markeerde het verdwijnen van een stukje dorpsidentiteit.

Eijsden kende overigens twee stroopfabrieken – Henquet en Victor Jacobs – wat illustreert hoe belangrijk fruitverwerking was in deze streek. Beide droegen bij aan de reputatie van Eijsden als “stroopdorp” van Zuid-Limburg.

Archiefmateriaal en afbeeldingen

Er is nog veel historisch materiaal over Henquet bewaard. De Stichting Eijsdens Verleden bezit foto's van de fabriek, van de sluiting in 1986 met Louis Henquet, en van verpakkingen uit de jaren 1980. Originele etiketten en reclameborden zijn bewaard in verzamelingen. Ook het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg (SHCL) en het Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL) bewaren documenten over de onderneming.

Daarnaast wordt de fabriek genoemd in het boek **Stroop – stroopstoken in Limburg van ambacht tot fabriek** van Serge Langeweg (2003), waarin Henquet wordt geplaatst binnen de Limburgse strooptraditie. Het erfgoed leeft voort via Frumarco B.V. in Beesel, dat de originele receptuur nog altijd gebruikt voor haar appelstroop.

Conclusie

De voormalige stroopfabriek Guill. Henquet was tachtig jaar lang een begrip in Eijsden en omgeving. Het bedrijf combineerde ambachtelijk vakmanschap met lokale betrokkenheid en droeg bij aan de identiteit van de streek. Hoewel de fabriek in 1986 sloot, leeft haar nalatenschap voort in de streekgeschiedenis en in de huidige productie van Frumarco. Henquet blijft zo een belangrijk hoofdstuk in de Limburgse industriële traditie.

Bronnen

- Stichting Eijsdens Verleden – publicatie “Stroopmakers van Eijsden” (1997)
- Serge Langeweg, *Stroop – stroopstoken in Limburg van ambacht tot fabriek* (2003)
- Appelstroop.nl / Frumarco B.V.
- Regionaal Historisch Centrum Limburg (RHCL)
- Handelsregister Maastricht – inschrijving Guill. Henquet B.V. (1973)